

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Лідога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередні застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Гайдамаччина.

На сей обидливий епітет, яким «Dziennik polski» обкидав поодиноких людей і товариства, ми не звертали уваги, доки сей дневник з сих дрібних фактів, може не такту, може хвилевого унесеня поодиноких осіб (о скільки наводжені «Dziennik-ом» факти були правдиві і не пересаджені) сей орган не схотів уковати зброї против цілого руского загалу та против нашої на родної політики.

Однак тут кінчить ся терпеливість. З нагоди недавних шкільних внесень сей орган накинув ся на весь загал Русинів, на «Просьвіту» і її читальні, відказав достовірности нашому духовенству і передовим людям, та немов перед якими заговорщиками чи розбишаками кричить: «караул!» на автономічні власти.

Що-до страховища «поділу Галичини», який має ніби то бути предметом розмов та нарад по читальнях, ми вже виказали попередно, що не такий сей чорт страшний, як его малює Dziennik. Дальшим предметом розговорів в читальнях має бути «розділ шляхоцких маєтків». Поминувши вже те, що тепер як-раз на дневнім порядку союму є такий розділ за помочию «рентових осель», вже перед тим порушено було аграрне питанє з польської сторони звісною «lex Nурка». Не можна-жеж обійти сего, щоби про такі животні для селяньского стану питання, держати селян в цілковитій не-свідомости. Конечно, мусіли бути по читальнях бесіди і толки, але щоби з того підсувати підозрінє якогось комуністичного стремленя до «поділу маєтків» — се може видумати хиба газетярський тромтадрат!

Ще глуше вихлядає закид Dziennika, що Русини немов то радять ся, як «Поляків вигнати з Галичини». Ой, пани редактори, хиба вже нема тушів у Львові в недостатку иньшої купіли? Злийте свої розгорячені червнею спекою голови, щоби не виставляли ся на посьміховиско сьвіта! Щось подібного могла би хиба написати якась перелякана, ограничена баба, але не інтелігентний чоловік при здорових зми-слах.

Про заміти більше соціальної натури, що то немов по читальнях підготовлюють бойкоти більших властителів та нараджують ся, як піднести платню хліборобам, вже і не станемо говорити, бо дотичне становиско «Dziennik-a» ми вже зілюстро-вали при нагоді ратункової акції коло безроботя у Львові. Сей орган не хоче бачити людської нужди і не понимає поважної акції несеня помочи убогим, мало-сильним та покривдженим, а уважає вже переступом всякий почин пролетаряту до самооборони против визиску праці. Нині вже сьвіт прийшов до того, що самі правительства дивлять ся поважно на кожду таку акцію, коли она переводить ся в легальних границях.

Коли «Dziennik polski» своїми інсину-аціями та денунціяціями хотів налякати загал Русинів, то бачить сам, що розми-нув ся дуже зі своєю цілю, бо ми навіть

не заперечуємо его замітів, а лише пату-ємо їх, як негідне крутіїство. Бо не лише події і їх мотиви «Dziennik» представляє фальшиво, але і взагалі цілому рускому загалови, рускій інтелігенції відмовляє до-віря. Читальні, пише, остають під догля-дом руского сьвященника — ему нема що вірити, видавництво «Просьвіти» є гайда-мацке — бо дотеперішна контроля не має значіня, навіть «контрольовані» книжки мі-стять в собі історичну неправду та нена-висть — се належить змінити, а «ніби-то угодовець» Барвіньский є такий сам, як другі Русини — они є доказом «польского сентименталізма» в політиці.

Деж дів ся польський клич: «wolni z wolnymi, równi z równymi»? Чи се має бути ся вихвалювана свобода, щоб взяти цілу суспільність під курателю, така рів-ність, щоби погнобити все, що руске? Не-догідна вам «Просьвіта» і ви хотіли-б або відняти їй субвенцію, або накинати їй свою опіку так у її внутрішнім заряді, як і по читальнях... Алеж дарма, панове, «Просьвіта» не з субвенції живе, а чи-тальні, які були, такі будуть, хотий би в данім разі мали зречи ся своєї принале-жності до неї. Але ся геростратова робота певно не вийшла би на користь прихиль-никам шовінізму «Dziennik-a polsk-ого», бо тим більше розширила би западно межі населенєм обох народностей краю.

Так само з ґрунту фальшивим є ста-новиско згаданого органу, супротив зро-стаючого руского апетиту» на утворенє рускої секції при ц. к. шкільній раді кра-євій та переведеня утравкізму на рускім університеті. Руский народ відчуває дуже потребу сеї реформи шкільництва, а неза-спокоїти сеї потреби, значило би в здоро-вім, розвиваючій ся організмі викликати недугу. Чи над сим не застановляють ся сі тромтадратські політики?

Спиниш греблею річку — тим більший ставок збере ся, а вода буде собі шукати прірви кудя іноді. А є у нас елементи, що допоможуть пропорпати сю прірву, аби від-вернути воду руско-української течії на чужі лотоки. Коли польські шовіністи ста-нуть воювати против «Просьвіти», зроблять неможливим єї патронат над читальнями, тоді дуже радо сей патронат і без краєвої субвенції перейме «Качковський» — бо він найде собі субвенцію деінде... Не дати розвинути ся руско-українській нації на університеті, держати народне шкільництво під обухом концентрації та під зарядом необізнаних людей з рускою мовою і лі-тературою, байдужих, або неприхильних до рускої, народної жизни, — се значить просто підпирати москвофільство на галиц-кій Руси, з яким руска громада так усерд-но бере ся від сорока літ.

А також тоді, в шістьдесятих роках польска нетерпимість викликала сю недугу на здоровім рускім організмі і сей руский, на жаль незаспоконий вчас апетит, ви-кликав був рід еміграційної горячки галицко-рускої інтелігенції за кордон... Нічо не забули — нічого не навчили ся сі по-літики, і своїми нападами на статочну іні-ціятиву руских послів на поли шкільниц-тва, заогнюють пристрасти та суперництво

там, де повинно бути спільне порозумінє і почутє справедливости. Тим способом хот-ий би ви і пошкодили руско-українській ідеї, то не прислужитесь нічим польській справі. Сьміяти ся з вас буде той третій...

КИРИЛО СТУДИНЬСКИЙ.

Котляревский і Артемовский.

(Дальше).

В цілій своїй рецензії про гайдамаччину у Котляревского підпис д. Стешенко против мене один-одинокий оправданий заміт. На 29. стр. моїх «Літературних Заміток» сканав я, що «Котляревский в «Енеїді» для козацтва і его стар-шини в пеклі місця не найшов. Д. Стешенко виказує справедливо, що козацтво уміщенє не лише в небі, як я се підніс, але і в пеклі, де Еней стрівув ся з цілою громадою свого війска¹⁾.

За сю «страшну» помилку, за сей «тяжкий» гріх, що і так в нічим не зміняє моїх головних висновків, приймаю всі компліменти, якими об-даровує мене рецензент, в роді: «дивовижне ро-зумінє», «непорозумінє предмета студії», «не-уважність до текста «Енеїди» і т. п. in dulce infinitum. Всеж таки нікогда, що навіть вагу се-го оправданого заміту обнизив сам рецензент через те, що одів его в одежу пасквілю, укаві-чав хлопичим дотепом, зверненням против мене та що рівночасно злегковажив науковий дослід такого поважного ученого, як пок. Мих. Драго-манов. Так прим. д. Стешенко пише:

«Треба, розуміть ся, бути наївним, щоби накидати Котляревскому думку про сьвятість козацтва; але у д. Студиньского козаки, дійсно, виходять сьвятими. Щоб розігнати таку його приємну мрію, нагадаємо цитовані самим-же автором вірші Котляревского про козаків (За-порожців) — вони такі, що

Чи вкрасти що, язик дістати,
Кого живнем, чи обідрати,
Ні сто не вдержить їх гармат.

або

жінок там (в Січі) на тютюн міняють
В день п'яні сплять, а крадуть в ніч.

«Не думаємо, щоб означені ряси були при-кметою сьвятости, бо такі самі гріхи, значить і козаки карають ся у Котляревского в пеклі» Дотеп д. Стешенка про «сьвятість козац-тва» зістане без відповіді, бо подібної гадки я нікуда не висловив. Д. Стешенко міг з цитова-ного мною уступу з «Енеїди» дізнати ся, що Ко-тляревский помістив у небі *лише тих з козац-тва, які правдиву жизнь вели*²⁾.

В моїй розвідці відзначив я також вірші «Енеїди», в яких автор по при своїй с мпатаї до Запорожців, характеризує їх вдачу некорист-ними чертами, однак притім додав я таку за-мітку:

«Запорожців зображає поет так, як про них розказують народні пісні та оповіданя. Останні бачуть в Запорожцях великих силачів, від яких

¹⁾ Між своїм війском пізнав Еней в пеклі:

Педька Терешка, Геліфона,
Панька, Охріма і Харка,
Леська, Олешка і Сизова,

Пархома, Іська і Феська і т. п. Оншке-

вич: «Руска бібліотека» Т. I. пісня III. стр. 26.

²⁾ Там же стр. 28. пісня III і «Літературні Заміт-ки» стр. 29.

віддиху ворог утікає, або падає на землю, то знов людей, що знають випити, або яких об'язком є, уміти красти, розуміє ся, не в дома. Погляд сей на Запорозжів, як вже завважав Драгоманов, нев'ірний, хоть переняли его, по словам сего ученого, «деякі прихильні начальству письменні люди». По гадці Драгоманова, «Запорозже було для Українців зовсім не тим місцем, де-б можна лежати боком, пити горівку та драпіжничати, але місцем, де люди жили на своїй волі і господарювали вільно, на громадській землі і воді, ловлячи рибу а також пасучи скот, а востанні часи і хліб орючи»¹⁾.

Думаю, що д. Степенкови не вільно було ігнорувати сего спростованя Драгоманова. Гадаю також, що совісний чоловік не сьмів би виступити з ложною, а другим людям справленою аргументацією. Щож робити, коли д. Степенко має свою окрему, «наукову» методику!

Д. Степенко підносить ще один і то останній заміт. Він каже, що в словах Латина: «не зв'яр я людську кров пролити і не харциз, людий щоб бити, для мене гидкий всякий бой» не яло ся бачити натяку на гуманність самого поета, «бо сих слів ужив лише Котляревський для характеристики боязливого і скупого Латина», бо сим словам суперечить «волякий запал поета, який отримував різні нагороди за хоробрість на війні». Таку інтерпретацію уважає д. Степенко моім «гріхом, який зменьшуєть ся тільки через те, що він поділяєть ся і иньшими людьми, хоть помилка, що лежить в основі його, лишаєть ся все помилкою» (стр. 23—4).

Я думаю, що найзавзятіший лицар, на вид крови, окалічуваня жовніврів, оспрочуваня родни назве таки війну найбільшим зв'ярством, вдуманим людською захланністю. І хоть наведені слова з «Енеїди» справді дуже вірно обрисовують вдачу Латина то все таки маємо повне право бачити в них натяк на людяність поета, котрий і так дав нам чимало об'явів своєї високої гуманности.

Годить ся ще завважати, що на кінці своєї рецензії д. Степенко твердить, що Котляревський виявив «повні симпатії слова» до гайдямаччини (стр. 24.), які певно можна відмітити лише в буйній фантазії рецензента.

Так перейшов я по черзі всі заміти д. Степенка, не вилучаючи навіть найдрібніших і виказав, що не моя розвідка «повна помилок» (в ній лише одна дрібна помилка), лише замітки д. Степенка. Кидане безосновних фраз, довільне натягане доказів, роздвоюванє своїх поглядів в одній і тій самій справі, перекручуванє чужих слів, ігнорованє чужих дослїдів, несовісність а вкінці пасквільний тон довели до того, що місто наукової рецензії написав д. Степенко — звичайний пасквіль.

(Дальше буде).

Скарбівська фундація против гудулів в Жабю.

(Дальше).

Мимо наказу пушкарамц, мимо підступу за сировицю та мимо обіцяних шусток за дорогу, видко, не призбиралось много підписів з громади на повномочию, коли аж хоплено ся звичайного в Галичині, а в Косівщині в особенности, способу фальшованя підписів. Для провіреня мого твердження наводжу дословно цілу Vollmacht:

Vollmacht. Die Gefertigten als gleichartig betheiligt, wählen zu ihren Bevollmächtigten die Gemeinde-Glieder der Ortschaft Zabie: als Lukien Filipczuk, Iwan Semeniuk, Petro Dutczuk, Hnat Ryndzak und Wasyl Wołyniuk, und räumen denselben die volle und unbeschränkt-Macht ein, dieselben bei den Verhandlungen auf Grund des kais. Patents vom 5. Juli 1853 in Absicht auf die Durchführung der angeordneten Ablesung und Regulirung sämtlicher ihnen auf dem Gute Zabie zustehenden Grundberechtigungen und der Grundlasten auf eigenen Gründen rechtsgeltig zu vertreten, bei den Verhandlungen rechtsverbindliche Erklärungen abzugeben, Vergleiche zu schliessen, Eide aufzulegen, anzunehmen oder rückzuschieben, Verzichtleistungen auszusprechen, Vorladungen, Bescheide, Er-

¹⁾ «Літер Замітки» стр. 9—11.

kenntnisse in Empfang zu nehmen, gegen beschwerliche sich Höherenorts zu berufen, kurz alles zu thun, was das Wohl und Beste der Machtgeber erfordern dürfte, was alles für rechtsverbindlich anzunehmen sie sich erklären. Zur Uibernahme aller Bescheide Erkenntnisse, Vorladungen und sonstigen Schriften wird der Bevollmächtigte Wasyl Wołyniuk bestimmt. Zabie am 18. April 1866.

† Fedor Antemejczuk 422*), † Matij Bahulczak 137, † Michajło Luskriszczuk 595, † Iwan Bojczuk Wasylin 665, † Iwan Bojczuk Stefanow 586, † Filip Bojczuk 613, † Pawło Bojczuk Iwaniw. † Hnat Martyszczuk 644, † Ostap Czerwiński 114, † Jurij Zajetzuk 357, † Michajł Baraniuk 109, † Mendel Schüssel 3, † Petro Zajetzuk 598, † Petro Balidiuk 687, † Petro Huk Kumak 604, † Wasyl Zietyniuk 415, † Iwan Besaszczuk Petrow 414, † Ila Besaszczuk Hnatow 631, † Ila Besaszczuk 565, † Olexa Semeniuk 601, † Iwan Schufletiuک Onufriw 56, † Stefan Michuszczuk 145, † Semen Dodiuk 322, † Iwan Kałyniuk 382, † Hnat Sumaruk 70, † Andrij Filipeczuk 452, † Tomofij Biludeczuk 451, † Iwan Biludeczuk 450, † Wasyl Biludeczuk 509, † Wasyl Biludeczuk Dmytrow 448, † Fedor Biludeczuk Semenow 447, † Iwan Martyszczuk 503, † Nastunia Biludeczuk 501, † Palij Biludeczuk 667, Wasylina Biludeczuk 664, † Mykuła Biludeczuk 657, † Fedor Bojczuk 9, † Iwan Bojczuk Nastiw 63, † Ha Bojczuk Ołeksyn 59, † Iwan Czokomudiek 275, † Semen Brusturski 648, † Kefir Gaboruk 657, † Petro Deniczuk Wasyliw 252, † Iwan Marczuk 222, † Dmytro Kermoszczuk 370, † Semen Dańczuk 259, † Fedir Koszeluk 28, † Marijka Dafostiuk 55, † Jury Kostyniuk 45, † Jury Trefezuk 551, † Dmytro Sieniutowicz 102, † Michajło Danyluk 641, † Wasyl Danyluk 413, † Iwan Zietyniuk 349, † Maksym Kornejczuk 239, † Lehin Woronowicz 236, † Dmytro Skumatczuk 227, † Hrycio Iuk 232, † Ila Demianczuk 359, † Ołeksa Stefuriek Iwaniw 165, † Wasyl Dodnik 251, † Maksym Dodnik 170, † Hryć Rybak 303, † Tymofij Brusturiek 541, † Hrycio Huk 40/258, † Warwara Bednaruk 258, † Hersch Schüssel 71, † Andrij Chrapeczuk Fediw 261, † Hnat Bendejczuk 654, † Dmytro Bendejczuk Semeniw 568, † Iwan Bendejczuk 465, † Mykuła Bendejczuk 467, † Petro Juruk 103, † Onufry Botiuk 496, † Iwan Botiuk stary 628, † Iwan Bombulak 180, † Semen Palijczuk Dmytrow 159, † Dmytro Bojczuk Semenow 441, † Wasyl Bojczuk (Kit) 406, † Ila Bojko (Caruk) 395, † Fedor Debroniuk 297, † Anna Bojczuk 166, † Petro Bojczuk 7, † Olexow Zihhak Wasyliw 645 (xro ce ?) † Jura Makownyczuk 464, † Jura Martyszczuk 275, † Iwan Błyszczuk 506, † Petro Błyszczuk 673, † Fedir Laskorniczuk 559, † Roman Błyszczek 784, † Dmytro Błyszczek Jakowiw 488, † Sawka Błyszczek 530, † Hawryło Brusturski Eudokij 678, † Michajł Marczuk 136, † Ołeksa Skrypeczuk 536, † Herasym Wereżiek 221, † Wasyl Buczuk 528, † Andri Chrapeczuk Andriw 683, † Paraska Chrapeczuk 404, † Lukien Bendejczuk 656, † Dmytro Czerkaluk 653, † Ołeksa Czerkaluk 480, † Mykuła Czerkaluk Iwaniw 499, † Hnat Czepeluk 828, † Onufry Czepeluk 828, † Wasyl Chochnawczuk 648, † Maksym Czepeluk 218, Tymofij Chimeczuk 580, † Hryć Iuk 837, † Wasyl Biludeczuk Iwaniw 509, † Anna Drogotuk 306, † Iwan Drysluk 429, † Petro Prokopczuk 301, † Hnat Mychajluk, 348, † Fedor Drysluk Semena 301, † Petro Dutczuk 182, † Dmytro Ferkaluk 463, † Fedor Ferkaluk Andriw 571, † Hrycio Fesiuk Sawkiw 242, † Ołeksa Iuk 356, † Anna Iuk 349, † Iwan Semeniuk Iwaniw 423, † Dmytro Eilipeczuk 755, † Wasyl Filipeczuk 410, † Lukien Filipeczuk 409, † Wasyl Motowylniuk 361, † Jewdocha Buratyńska 742, † Michajło Gadczuk 397, † Iwan Filipeczuk Iyn 444, † Fedio Filipeczuk 442, † Petro Filipeczuk Maksymiw 432, † Hrycio Iuk 232, † Olexa Danczuk Germanczuk 583, † Iwan Hawryszczuk 471, † Dmytro Danyluk 573, † Semen Goluk 592, † Andrij Hawryszczuk Iyn 486, † Adam Kiermoszczuk 497, † Hnat Hawryszczuk 514, † Onufry Hawryszczuk 371, † Jewdocha Bodnaruk 341, † Fedor Skriblak 466, † Andrij Iuk Hryciw 158, † Ołena Iuk Fedia 270, † Ila Romaniuk 632, † Maksym

^{*)} Наведені числа означають ч. дому.

Huk Wasyliw 628, † Dmytro Hryszkaluk 634, † Pałahna Iuk 515, † Fedio Iuk Iwaniw 781, † Jura Ropariuk Bojnowskiej 906, † Petro Iusepeczuk 649, † Fedio Ołeksiuk 123, † Lukien Hryczuk 284, † Michajł Chrapeczuk 666, † Hryć Zietyniuk 439, † Dmytro Czerkuluk Wasyliw 590, † Dmytro Iwasiuk 376, † Iwan Jerasiuk Hryciw 125, † Lukien Kiermoszczuk Iyn 323, † Iwan Biłodeczuk 386, † Ostafij Czokaniczak, † Dmytro Semeniuk 602, † Semen Futiuк 427, † Wasyl Gadczuk Iwaniw 540, † Iwan Jasielski 5, † Paraska Gadczuk Wasylыcha 34, † Iwan Gadczuk Iyn 616, † Jewdocha Hordyiczuk 260, † Petro Gaboriek 368, † Jury Zubiuk 584, † Fedio Garadzuk Iwaniw 346, † Semen Garadzuk 596, † Petro Kergosiuk 192, † Wasyl Powszuk 216, † Andrij Skriblak 302, † Ołena Goluk 387, † Dmytro Zubiuk 443, † Hnat Gocyniuk 449, † Andrij Gocyniuk 526, † Dmytro Goluk 679, † Wasyl Gucyniuk 548, † Filip Fitkaluk 615, † Palij Bojczuk 288, † Franz Dąbrowski 88, † Olexa Dańczuk 143, † Katarzyna Iuk 193, † Marijka Futiuк 823, † Mikuła Futiuк Semeniw 682, † Ołeksa Bendejczuk 564, † Iwan Hopezuk 286, † Anna Herdediuk 643, † Ksenka Herdediuk 681, † Michajł Rasieniuk 43, † Andrij Korczuk 13, † Jura Hordyiczuk 12, † Tanasij Hyszkaluk Tymofij 283, † Iwan Kluszniek 508, † Ila Skumatczuk 208, † Andrij Monczuk 308, † Kiefor Hujmaniek 223, † Michajło Horuk 194, † Jury Taniuk Chromy 610, † Anton Taniuk 642, † Wasyl Jakowiuk Dekeciuk 655, † Onufry Semeniuk 424, † Ołeksa Semeniuk 470, † Paranka Juruk 601, † Fedio Paciochniek 554, † Iwan Hermoszczuk Onufriw 412, † Iwan Jaremijczuk 241, † Petro Filipeczuk 101, † Mendel Wagner 103, † Michajł Kałyniuk 280, † Fedio Łuciuk 20, † Iwan Kurycz 138, † Onufry Kiermoszczuk Iwaniw 41, † Jakiw Brusturski 391, † Ila Hrapeczuk Semeniw 443, † Jura Makiwnyczuk Dmytriw 437, † Onufry Kiermoszczuk Pawliw 408, † Iwan Semeniuk Michajliw 585, † Ila Kiernyczuk 630, † Lomka (?) Bojczuk 117, † Michajł Wisrediuk 348, † Onufry Kiperuk et Iwan 112, † Hrycio Filipeczuk 142, † Maksym Iuk Wasyliw 583, † Petro Korowczuk 197, † Hryć Czerwiński 104, † Józef Kosmacki 493, † Pawło Hrehoreczuk 319, † Michajł Kolendaruk 132, † Wasyl Sokołowski 291, † Fedor Kowhasiuk 426, † Fedio Iwasiuk Szkisyczuk 156, † Kozma Chimeczuk 157, † Dmytro Cechniek 256, † Michajł Koniszczuk 83, † Iwan Koruczuk 212, † Mykuła Zubiuk Fełenda 6, † Anna Korzeluk 31, † Dmytro Rachowski 26, † Tetina Lityńska 90, † Andrij Korzeluk 29, † Nastia Laskoriszczuk 399, † Onufry Łopulak 572, † Anton Woronowicz 220, † Kuryło Skumatczuk Iwaniw 709, † Anna Makiwnyczuk 334, † Iwan Łuciuk 85, † Mekieta Maryjczuk 703, † Maksym Macapurek 268, † Ołena Spindiuk 263, † Iwan Macapurek 246, † Olexa Jakowiuk Dekeciuk 632, † Andrij Hordyiczuk 50, † Michajło Iuk 100, † Iwan Semeniuk Santeruk 99, † Hrycio Iuk Kozmyn 187, † Kozma Chimeczuk 186, † Fedio Iuk 179, † Ołena Hordosiuczka 178, † Karpo Kutruk 35, † Maryjka Czurko 89, † Iwan Zubiuk Łukada 535, † Nykоła Czerkaluk 532, † Petro Kohutiek 512, † Sofia Babulczek 563, † Dmytro Karpiuk 27, † Stefan Skumaczuk 254, † Ila Kiciek 91, † Anna Kiciek 461, † Iwan Kiciek Fedoriw 462, † Michajł Kiciek 651.

(Дальше буде).

Н О В И Н К И.

— Календар. В неділю: гр.-кат. Мануїла; рим.-кат. Люції. — В понеділок: гр.-кат. Левонтя муч.; рим.-кат. Теобальда. — Ві вторник: гр. кат. Юди апост., Зосими; рим.-кат. Марії Діви.

— Репертуар руского народного театру у Львові. В неділю дня 30. с. м. в сали «Сокола»: «Ямри» (Штигар), комічна опера в 3. діях Целлера. Другий гостинний виступ п. Станіслава Оржельского. В 3-ім актї відсьміває п. Оржельский серенаду Галля.

Початок точю о 8. год. вечером.

Білети на се представленє продають ся в цукорні Вл. Бенцного, ул. Кароля Людвика, і в Народній Торговлі.

— Загальні збори політ. товариства у Львові «Руска Громада» відбули ся нині при значній участі членів так місцевих як замісцевих та послів до ради державної і соймових. Ширше справозданє зі зборів подамо в понеділок.

— Ювілейний концерт «Львівського Бояна» випав дуже гарно. Велика зала «Народного Дому» ледве помістила всіх прагнущих звелічати ювілейне торжество так симпатичного товариства, яким є «Львівський Боян», та почути «руську пісню благовісну, гармонійну, милу». З «Бояном» обходив також 16-літній ювілей головова в сім товаристві проф. Володимир Шухевич, якому зроблено скромну, але приємну овацію. По відграню першої точки повною оркестрою 30. п. н., коли проф. Шухевич виступив на естраду повитати зібраних на сім святі гостей, диригент «Бояна» п. др. Федак в короткій промові підніс заслуги проф. Шухевича, якої голови товариства, і в доказ признання його заходів около розв'язку «Бояна», вручив йому від Боянівців в дарунок золотий перстень.

Про виконане поодиноких точок величезної програми подамо ширше справозданє в слідуючій числі. Нині зазначимо, що миле вражінє з концерту полищесь на довго в пам'яті його учасників.

По концерті, який покінчив ся по 11. год вночі, відбув ся комерс в павільоні реставрації в позауїтєкїм парку, де при численних промовах і тостах переведено час до пізна вночі.

— За упокій душі ціс. Фердинанда відправлено вчера о год. 8 1/2 богослужєнє в церкві св. Юра. Службу Божу правив ВПреоєв. Митрополит, а до парастасу станули крилошанє. Сьнівав хор питомців. Крім духовенства і питомців була на богослужєнню громада вірних і репрезентація військовости; з властей правительственних і автономічних не було видно нікого.

— Концерт «Тернопільського Бояна». В четвертєй дня 4. липня с. р. відбув ся в Тернополі в салі «Сокола» о год. 8 1/2. вечером концерт товариства «Тернопільський Боян» зі слідуючою програмою: 1) Вербацький-Шевченко: «Завіщанє», мішаний хор в супроводі фортепяна. 2) Військова оркестра 55. п. н. 3) Chopin: Op. 65. «Im Promptu». 4) Колєсса-Шевченко: «Було колись», хор мужєський. 5) Військова оркестра 55. п. н. 6) Лисенко-Шевченко: «Зацвила калина». Дуєт на сопран і тенор. 7) Вахнянин: з опери «Купало», хор мішаний в супроводі військової оркестри. Цієї місці: крісло перворядне 2 К., — другорядне 150 К., треторядне 1 К. — Білетів дістати можна в «Народній Торговлі», а перед концертом при касі. — Виділ.

— Загальні збори Товариства взаїм. помочи диків церковних гр.-кат. львівської архієпархії відбудуть ся дня 2. липня с. р. о 10. год. рано в духовній семінарії у Львові, по попередній відправленню Служби Божої. Дневний порядок: 1. Справозданє з діяльности виділу. 2. Справозданє касове. 3. Реферат о Тячєкєвича. 4. Виєсеня членів. Наколи би не зібрано ся приписанє статутом число управлєних членів, відбудуть ся загальні збори того самого дня о 3. год. пополудни з довільним числом присутних.

— Зі Станіславова доноєть нам: Прокураторія скаргу у Львові виповіла з днем 15. липня 1901 через суд, виділови Філії руского педагогічного товариства в Станіславові, помешканє, яке займала Бурса педагогічного тов. в б. реальности ВПреоєв. Митроп. Андрея Шєнтицького, а котре він виняв для Бурси без винагороди. Було однак застереженє, що як будуть будувати семінарську церкву і як окаже ся потреба, то реальність буде опорожненою. Реальність закупле на ВПреоєв. Митрополитом є заїнтабульована на релігійний фонд під будову семінарської каплиці. Сей весни розпочав інженєр Бавєр зі Львова роботи під будову семінарії, але лише на площі давного руского приходства. В тім будинку семінарії має бути уміщена і кімнатна каплиця, а на бувшій реальности ВПреоєв. Митроп. Шєнтицького не мають тепєр нічого будувати. В додатку застановлено на сей рік роботи розпочати коло будови, як про се доноєть часописи і як можна наочно перєсвідчати ся. З се го виповідженя можна хіба тільки вносити, що будуть такі небавом знова будувати семінарію. Було би се дуже пожаданою річю; — але якби мали ще з один рік і семінарії не будувати, то на сім потерпіла би убога шкільна молодіж, яка находила притулок в бурсі і через те не сповнено би бажань жертводавця.

— Які polecenia виходять з Косова? (Письмо з над Черемоша). Вахмєйстер при жандармерії в Косові, Без, одержав м. р. хрєст заслуги. Ліхі язикі питають, чи не за те, що, подібно самбірекому інквізиторови, казав індагувати гучулів Янушевєских, як то свого часу п. Окунєвський обговорював справу широко в соїмі. Коли мали той хрєст причпати, виїшли «polecenia» з Косова, щоб всі війти ставились на означєну днину на «пораді» тай на «віслуханє», певне бесіди старости або нашого славного zastępcy państwa — п. Бурсєв. Polecenia, прийти на нараду, трафіло на найприкрийший час у гучулів, бо на час косовиці. Та не помогло, бо війти «перійш» (скорше) не послухають старшини зі Львова, з «Відої», як з Косова. — Тож війти ставились до «поради» в комплеті — з виїмком довголіського війта, котрий прислав в заступстві полїціянта — геїби на кшнєнє.

По «пораді» і по «віслуханю» кажуть вій-

ти: «не розходім ся бо мусить давати їсти і пити». — Тай давали нам горівку чорайшну від руму, пиво, ковбаси і риби, а те того по трішки — не так як на «Мойсєєвих» (Мойсє) виборах і війти дуже ся «зончили», що їх кликали аж до Косова для порції якоїсь чорної горіжки і «двох кріглів» пива, що їм уже навіть і в Косові не знають «чєсти віддати» а найдужше «зончила» собі війтиха з Голов, котра була на «пораді» та й на «трахтаменті» — чи не w zastępstwie... *От які polecenia ідуть з Косова до війтів! На підставі таких polecenій фігурує потому при замкнєнню рахунків: jazda naselznika gminy na podstawie polecenia... 6, 8 або і більше zł!*

— Будова нових церковей. В селі Півню, надвірнянського деканата, будуть будувати церкву за 32.000 кор., а в Загвізду, станіславівського деканата рознічєнє ся будова нової церкви після плянів інженєра зі Станіславова п. Кудельського. На послїдню узбирано трома парохами без конкуренції 34.000 корон, а з сеї квоти припаде частє на будову нового приходського дому. Церкви в Півню і Загвізду будуть деревляні. — В Товстолузі, дочєрнім селі парохії Кшнєчка кляло Тернополя, філіяльний комітет будувє нову церкву муровану.

— Ще раз про колектантів на церкві-kościół-i. Пишуть нам: В ч. 40. «Руслана» з с. р. піднесєно вже про надужитя колектантів. В дальшій доказ надужитя подаю ту сьвіжий факт: Якийсь комітет загадав будуватиkościół в селі Стриганицях, томцацкого повіту. На се дістав той комітет дозвіл ц. к. намієництва з 23/VI 1900. р. ч. 6544 до збираня складок по конєць 1900. Комітет той вислав, як то в більшій часті діє ся, колектантів з книжочкою непопагінованою, і хотя дозвіл до збираня складок кінчив ся з 31. грудня 1900., вони збирали й сєго року, роз., без дозволу в снитиньскім повіті. 27/III с. р. були в косівскім старостві, де староста не перєчитавши «odezwu» в їх книжочці, дав своє стереотипне «widziano». — Ту в косівскім зібрали єї колектанти виправді не млого, а причаймії не млого записали, але і сєго шкода коли має рознітить ся з призначєною цілею. — Але що важїйше: заходить питанє, чи колектанти не збирали без відома Комітету, — і чому жандармерія, з таким чужїм шефом в Косові, не могла сєго добачити через 2 місяці?! Коли книжку стала обертати на всі боки в Ферєскулі дня 30. мая с. р., колектанти дали ногам знати. Час би вже найти якийсь спосіб, щоб не дати нагоди до надужить!

— З над Дністра пишуть нам: Спасибіг Редакції, що вивєла на Божий сьвіт кривду млого а старших сьвящєників, якої допустила ся звїсна родина станіславівських галапасів при послїдній обсаді парохії Олєшів в нашій повіті, на річ свого шваґра. Не пора ту, ні місцє розводитись per longum et latum про сю справу. Зазначимо лише те, що як тільки настане новий владика в Станіславові, загадаємо ревізію сєго безлічного махєрєства, а тоді виявить ся до чолі, як то виглядає «урава» єпархії наколи полови на консисторських совітників та екзамінаторів синодальних, від котрих зависить матеріальна і моральна судьба всіх сьвящєників в єпархії, в сємі близькі свояків. Нєма більшого та гіршого лиха в урядованю, як непотизм. Сєго може недобачити хіба той, що ставить власний інтерєс понад добро загалу. Тому то зістережено як сьвітским так духовним законодавством, що в ніякім уряді в тім самім місці не може бути 2 близьких свояків. Але що там обходять якийсь закони чи приписи наших станіславівських галапасників, у котрих лишєнь свої інтерєси на думці і в тій цілі вони все гєтові до найнижших навіть послуг? Тому ми вже постарєємо ся о те, що у духовній управі на першій місці буде добро Церкви і народу а не інтерєси одної родини галапасів...

— Виділ товариства руских жєнщин в Станіславові оновіцє: Руский інститут дівочий під зарядом виділу товариства руских жєнщин в Станіславові, уміщєний в реальности під ч. 46. при ул. Казимірівській, кінчить в липни с. р. другий рік ієтнованя, і помімо млого трудностей і ріжних перєпонє сповняє задачу статутам означєну євєсно і з очевидною користню для вихованя і образованя руских дівчат в дуєї патріотично-рускїм і релігійно-моральнім Як велика була потреба заложєна інституту дівочого в Станіславові сьвідчить о тім факт, що коли в першій році ієтнованя було 14 дівчат, то вже з початком другого року було 33 інституток. Маючи від 1. мая с. р. сьвітєку настоятельку в інституті, міг виділ товариства придбати для інститута кромі жіночєх також мужєскєі силы учительскєі до уділяня наук надобовязкових в інституті, а межє иньшими упрошений ц. к. профєсор гімназії п. Рибчук уділяє і буде уділяти на дальше науки літератури і ієсторії рускої. В міру зрєстє числа інституток буде виділ в можности роширити науку надобовязкових предметів, завєсти деякі удієпенє, а усунути і можливє хіба в самім інституті. Дятого зачинаючи у верєснє третій рік ієтнованя нашого інститута, відносить ся виділ до патріотичних руских родичів, котрі би мали намір свої донь-

ки віддати до нашого інститута, щобє найдальше до 15. липня с. р. зголосили ся, або письменно або устно, в нашім інституті, де можна заєянтути відповідної інформації, кромі того на жаданє висєлає ся друковані услєва прийнятя.

— Томболя в Яворові. Дня 7. липня с. р. відбув ся в Яворові «Томболя», з котрої дохід призначєний на докінчєнє будови гр.-кат. церкви в Яворові. Грошєві датки або фанги на томболю належить присилати найдальше до 3. липня с. р. на ручи о. Левіцького, пароха в Яворові.

— Наші патріоти. (На улиці). — Здорові кумє, куди змагаєтє, певло на ювілейний концерт «Бояна»? — Ех, знаєтє, ні... — Як то, такий патріот як Ви? — Та що з того, нині в польскім театрі «Weselu» вноєслїцнє, а чоловік, правду сказавши, ще зго не видів. Снішу ся... прощавайтє!

(Під польскім театром). — Ааа, Ви тут, отчєнку, не на концерті «Бояна»? — Як бачитє... Програма концерту така стара, така менї звїсна, що, даруйтє, воїв... тєс... А тут ще приїхала жінчина сєстра... — Вірю, вірю...

(В аудиторії польского театру). — Моє поважанє, і Ви на «Weselu»? — Еге... Пишна штука, їй Богу, пишна! Що за мова, поезія, настрій!... — Но, а концерт «Бояна»? Тааа... своєю дорогою... варто би... але я тут для товариства. Осє мої товариші бюрови з «Двіматєк». — Tableau!

(По театрі, на залах гєрманських). — Кого я виджу? Ви в театру, не з концерту? — Пєст, не так голосно! — Як-жєж се воно, спровєрїтє ся рідній музі? — Ах, чому вони дали концерт саме перед першим. Лєдвє на галєрїю чоловік собі позволив би. Але маю ще пару шїєток, їду вже на комерс «Бояна». Того відмовити собі годі.

— Зразок нової правопісі. «Ч. Firm. 76/1 Оголошенє! Випієє са (до) рєєстру стоваришєнь заробкових и господарских фірму «Народний дїм» в Городєнці товариство зарєєстрованє з обмеженою порукою (.) котрою основою є статут з дати Городєнка 19. цєвітня 1901. Цілею сєй, на час необмеженїй з осїдком в Городєнці заснованой спілки, єсть підєсєє чє добротї; єй члєнів через купно и продаж недвїжкостєй, будованє чиншових домів и прїймаєнє грошєй на склад процєнтовий в формі пожичок. В склад заряду спілки входят(ь): ПП, Др. Теофіл Окунєвський, адвокат, Зєнон Лукавєцький (.) ц. к. ад(.) юнкт судовий, О. Емїліян Весоловський (.) гр.(.) кат. сотрузнїк (.) всі в Городєнці, яко члєни . и Клім Гвоздєцький (.) ц. к. ад(.) юнкт судовий, Андрей Костяк (.) ц. к. канцїєлїст судовий и Иван Рибчук (.) всі в Городєнці, яко заступники. Підпис фірми єсть важний, коли під основою єй, виписано або витисєно (.) підписє ся двох члєнів заряду. Оповіщенє Товариства будудут(ь) поміщуванї в двох політичних руских часописах. Члєни відвїчають(ь) за зобовязаня Товариства своїми удїлами, и єще дальшою квотою, до висєти трєх вложєних або декларованих уділів. Ц. к. Суд гарєвий яко торговельний Виділ І. Коломїя, 6. мая 1901.»

Крім 60 граматичних ошїбок є в сїм письмї ще повно стилєстичних цєвіток. Чи в колумійскім красєнім судї яко торговельнім нема ні одного урядника, що писєв би лїпше як нерєсїчний штубак з І. клєся народної школи?

— Дрібні вїсті. У Львові помер посєл на красєний соїм з Кракова, др. Фердинанд Йосиф Вайгєль в 68. р. житя. Тло покійника буде перевєзєно до Кракова. — В місті Ессєн в Німєччинї золотник Гєльдмахєр, дізнавши ся, що родина хоче єго віддати до заведєня божевільних, застрїлив матір, сєстру і служницю, а відтак відобрав собі житє. — З Лондона доноєть: В часї вєчєрних впрєв з арматями розірвало одну армату, при чєм погіб капітан і один капраль, а сїмох вївнєних воїків потрєпіло тяжкі рани.

Телеґрами.

Відєнь, 29. червня. Wiener Ztg. оголосила відручєнє письмо цїсаря до Кербера, яким установляє ся дотєперїшну квоту аж до 30. червня 1902.

Відєнь, 29. червня. Нинїшня Wiener Ztg. оголосила 167 ріжних відзначєнь і ордерів, якими цїсар надїляв ріжні особи з нагоди євого побу-ту в Празі.

Прага, 29. червня. В зїзді «Соколів» беруть участь майже всі славянські народи, Французи і Данці.

Рим, 29. червня. «Secolo» з Люжано доноєть, що викрито заговор на житє короля Віктора Імануїла.

Париж, 29. червня. Палата послів прийняла 313 голосами, против 252, закон о стоваришєнєх, так як предложив єго сенат.

Букарєшт, 29. червня. Палата послів прийняла закон, яким уневажєно надзвичайні кредити в висєті 79 1/2 мїліонів фравків.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна
Програма від 16 червня до 30. червня 1901.
При співучасті військової музики 80. п. п.

1) **Adele Moraw**, перша субретка п. к. прив. театру на Йосифштаді у Відні. 2) **Gileman**, сензаційна тресура псів і котів. 3) **Pietro Basalari**, вокальний феномен з консерваторії в Римі. 4) **Les Alex Cararangeot**, винахідники воздушних танців *tourbillon*. 5) **The Geottler's**, найліпші в світі комічні акробати. 6) **Lina Goltz**, субретка театру Ганца в Гамбурзі. 7) Оркестра. 8) Трупа **Borsini**, акробати головою на голові на двох кружляючих кулях. 9) **Mercedas**, ексцентрична двійка. 10) **The 5 Bruston's**, комічна пантоміна на біциклях п. в. „Уродина в переносах“. 11) **3 Brothers William's**, неарівнані еквилібристи *par excellence*.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці **High Life** представлення. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Пошукую лекції на час ферій на село за уміреною винагородою. Михайло Моравецкий укінчений семинарист, Львів, ул. Жовківська ч. 44.

З ЖИВОГО І МЕРТВОГО

новелі

Евгена Мандичевского

дістати можна в руских книгарнях

і у автора

площа Академічна ч. 4. П. поверх, по ціні 1 кор. за брошурований і 1 к. 30 сот. за оправлений примірник.

Лекційна комісія

студентів філософічного відділу львівського університета, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовского, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Усні зголошення приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (П. п. Сала VIII) межі 12 год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософічного відділу, Львів, Університет.

За знамениті вироби преміований ц. к. державною медалію.

F. MORAVUS,

Brünn, Grosser Platz,

укінчений слухач технічної школи для виробу годинників в Белі (Швайцарія), вироблює і доставляє годинники на вежі, церкви, школи, урядові будівлі, фабрики, замки, віллі і т. п. в найточнішим і фаховим викиченю по найдешевших цінах. Цінники на жадање даром. Вивіз на Схід.

15-26

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просвіти“).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

„Дністер“ припоручили Преосвящ. Ординарїати Всеч. Духовельству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор. 11 сот.	равом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премї	171.942	„ — „	
Резерва спеціальна	6.000	„ — „	
Фонд емеритальний	80.924	„ 54 „	

Тарифи „Дністра“ умірковані. Надвїзжка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премї.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутності Делегата і 2 членів.

Полси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краввий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі, Заїциках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кранові; з таких обезпечень через „Дністер“ іде часть провізїи на рускі публичні добродїйні ціли; полси і квїти видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема блявкьо агенцій „Дністра“. Агенти заробили вже 274.964 кор. провіанї.

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне убїгайте ся тільки о агенції „Дністра“

ВІД ОГНО обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Сезон від 1. червня до кінця вересня

В Микуличині

над трема Прутами

отворив заряд

„Народної Гостинниці“

зі Львова

◆ готель і реставрацію ◆

в віллі о. Галайчука.

Заряд приймає купелевих гостей на цілий сезон на мешканє, також з цілим удержанєм. Сезонові домівки в готелі під власним зарядом по 2-3 покої по дуже умірених цінах. Можна винаймаєти і на місяці. Кухня і пивниця у власнім заряді, окрема читальня для гостей, купелі в Прутї о 200 кроків від готелю, прогу.ьки нетомлячі задля догідного положеня місцевости, а велїзнична стация о 150 кроків від готелю.

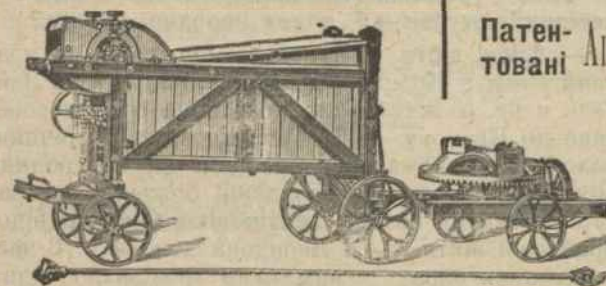
Зголошення приймає п. Микола Залчківский в Микуличині.

Признані за найлучші

Сталеві плуги 1-2-3- і 4скибові

Вороши до лук та моху складові і діагональні. Валки Обручкові, гладкі і сталеві

СІВАРКИ „AGRICOLA“

Косярки до трав, конюшини і збіжжа, граблі до громадженя сіна і збіжжа і перевертачі до сіна.

Патентовані Апарати Діппа до овоців, ярин і т. п.

Праси до вин і овоців, ярин і т. д.

Млинки на овоці і ягоди.

Машины до толоченя винограду.

Патентовані „МОЛОТІЛЬНІ“ оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1-6 коний.

Самодільні патентовані СІКАВКИ, „Сифонія“

до нищевня мшиць на виноградї, ріпаку та земної блошки.

Кітлові печи до переносеня.

Парові машинки до паші

Найновїйші МЛИНКИ до чищевня збіжжа.

Січкарні системи Гексела Млинки до шротованя, та до краяння бураків.

Ручні праси до сіна та соломи постійні і до переносеня

як також всякі иньші господарскі машини.

виконують і доставляють після найновїйшої системи

RH. MAUFARTH & Co.

ц. і к. уприв. фабрика машин рільн., відливварня велїза і парова кузня. у Відни, II. J. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р.

750 робітників.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями на всіх більших виставах.

Вичерпуючі каталоги і численні письма з признанєм — даром.

Заступці і відпродавці пожадані.

1-0

Хто ще не читав

ФРАНЦА МЕШКА:

Драма на селі

ціна 70 сот.

і того самого автора: НАГУЛА

ціна 30 сот.

оповіданя з житя Словінців в перекладі І. Кузіва

нехай як найскорше замовить сі дві книжочки в Наук. Товар. ім. Шевченка, ул. Чарнецького 26, або в Ставропільській Книгарни ул. Руска у Львові.

Велїякі

КУПОНИ

вильсовані

цінні папері

виплачує без потрученя провізїи або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.